

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en europeisk gemensam kontaktpunkt som ger centraliserad tillgång till offentlig information som rör finansiella tjänster, kapitalmarknader och hållbarhet

(COM(2021) 723 final – 2021/0378 (COD))

och Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av vissa direktiv vad gäller inrättandet av den europeiska gemensamma kontaktpunkten och denna kontaktpunkts funktionssätt

(COM(2021) 724 final – 2021/0379(COD))

samt Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av vissa förordningar vad gäller inrättandet av den europeiska gemensamma kontaktpunkten och denna kontaktpunkts funktionssätt

(COM(2021) 725 final – 2021/0380(COD))

(2022/C 290/10)

Föredragande: **Florian MARIN**

Remiss	Europeiska unionens råd, 9.2.2022 (COM(2021) 724 final och COM(2021) 725 final), 15.2.2022 (COM(2021) 723 final) Europaparlamentet, 14.2.2022
Rättslig grund	Artiklarna 50, 114 och 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Sektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning
Antagande av sektionen	3.3.2022
Antagande vid plenarsessionen	23.3.2022
Plenarsession nr	568
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	215/1/2

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) stöder den europeiska gemensamma kontaktpunkten, som är ett verktyg som bidrar till en mer hållbar, digital och inkluderande ekonomi, stärkt digital suveränitet och en bättre integration av kapitalmarknaderna.

1.2 EESK anser att den gemensamma kontaktpunkten bör vara ambitiösare och att man skulle skapa ett större mervärde genom att behandla informationen i stället för att bara vara ett informationsverktyg för insamling av rådata med en gemensam kontaktpunkt. Aggregering samt transformering av såväl data som sektorsvisa och territoriella rapporter och analyser bör ske genom den gemensamma kontaktpunkten.

1.3 EESK föreslår att kontaktpunkten utformas som ett flexibelt verktyg; det bör vara möjligt att lägga till nya uppgiftskategorier och kommunicera med nationella register eller Eurostat, med beaktande av olika typer av teknik. Kontaktpunkten bör ge en tydlig synergi mellan målen för hållbar utveckling och den gröna given indikatorer.

1.4 Man bör överväga att inrätta en rådgivande nämnd bestående av bl.a. företrädare för det civila samhället och arbetsmarknadens parter, vilka utses genom ett öppet urvalsförfarande. Den rådgivande nämnden skulle fatta beslut om framtiden för den gemensamma kontaktpunkten och om strategiska förändringar.

1.5 Det är viktigt att minska de "vita zonerna" så att tillgång till kontaktpunkten säkerställs utan diskriminering. Den gemensamma kontaktpunkten bör också vara så utformad att även personer med funktionsnedsättning utan diskriminering har full tillgång till den.

1.6 Med hänsyn till dataskyddet är det mycket viktigt att kontaktpunkten garanterar standardförfaranden, transparens, dataintegritet och informationskällans trovärdighet, användarvänlig automatisk datakontroll och ordentlig kontroll av insamlingsorganet. En ordentlig och adekvat tillsyn av leverantörer av finansiella uppgifter och information om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning kommer att vara viktig inom en snar framtid.

1.7 Man bör överväga att subventionera kostnaderna för insamling, generering och hantering av data för små och medelstora företag, att undanta små och medelstora företag från avgifter, oavsett mängden uppgifter som tillhandahålls, och att säkerställa lämpliga arbetsvillkor för arbetstagar som ansvarar för att tillhandahålla och hantera uppgifter.

1.8 Den gemensamma kontaktpunkten bör säkerställa en tydlig åtskillnad mellan, och tillmäta samma vikt åt, finansiella och icke-finansiella uppgifter samt erbjuda möjlighet att på frivillig basis offentliggöra sociala uppgifter om varje företags verksamhet, ledning och anställda, på grundval av specifika kriterier.

1.9 EESK anser att det behövs en särskild helpdesk som ser till att information förmedlas i korrekt format och att den är tekniskt användbar. Det behövs även utbildning i finanskunskaper och digital kompetens. En minimiuppsättning ekonomiska nyckeltal, fastställda på EU-nivå utifrån en gemensam metod, skulle kunna införas i kontaktpunkten för att säkerställa en bättre och vidare användning.

2. Bakgrund

2.1 Europeiska kommissionen lanserar en gemensam kontaktpunkt som ska ge centraliserad elektronisk tillgång till information som är relevant för kapitalmarknader och finansiella tjänster (inklusive hållbarhetsrelaterad information) och som enligt EU-lagstiftningen måste offentliggöras, men också till andra typer av information som är relevant för kapitalmarknader och finansiella tjänster och som företagen frivilligt beslutar att offentliggöra. Den europeiska gemensamma kontaktpunkten är en del av handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen ⁽¹⁾.

2.2 Informationen ska samlas in genom olika insamlingsorgan som bland annat ansvarar för att utföra automatiska kontroller och ge tekniskt stöd till de enheter som har lämnat informationen. Kommissionen har förklarat sin avsikt att göra mer data tillgängliga för användning i ekonomin och samhället, inbegripet inrättandet av europeiska dataområden. Syftet är att göra mer data av hög kvalitet från den offentliga sektorn tillgängliga för vidareutnyttjande, inklusive företagsuppgifter, och göra dessa dataset mer lättillgängliga och kostnadsfria ⁽²⁾. Kommissionens lagstiftningsinitiativ om en europeisk gemensam kontaktpunkt kommer därför lägligt och har stor relevans.

2.3 Den gemensamma kontaktpunkten ska säkerställa icke-diskriminerande och gratis tillgång till information, med möjlighet att införa avgifter för särskilda tjänster, t.ex. när en stor mängd data offentliggörs. Automatisk kontroll av att den information som lämnas av insamlingsorganen uppfyller kraven ska utföras på grundval av en teknisk ram som fastställs och godkänns av kommissionen. Kontaktpunkten ska vara tillgänglig under minst 95 % av tiden varje månad.

2.4 Kontaktpunkten ska, med vissa undantag, inte lagra information som hänför sig till personuppgifter, och den ska övervakas, med beaktande av indikatorer som

- antalet besökare och sökningar,
- den procentuella andelen sökningar som leder till en visning eller en nedladdning,
- mängden och den procentuella andelen maskinläsbar information som finns tillgänglig i kontaktpunkten,
- antalet och den procentuella andelen maskinläsbara visningar och nedladdningar,
- andelen aviseringar enligt de automatiska kontrollerna.

⁽¹⁾ Åtgärd 1, Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – "En kapitalmarknadsunion för människor och företag – en ny handlingsplan", 24.9.2020, COM(2020) 590 final.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (EUT L 172, 26.6.2019, s. 56).

2.5 Den gemensamma kontaktpunkten ska tillhandahålla funktioner såsom ett användarvänligt gränssnitt på alla EU-språk, en sökfunktion, en nedladdningsfunktion, en innovativ metod för att tillhandahålla översättningstjänster och en aviseringsfunktion som informerar användarna om att ny information tillkommit i kontaktpunkten. Kontaktpunkten ska utvärderas på grundval av informationens tillgänglighet, kvalitet och användbarhet samt slutanvändarnas nöjdhet och hur väl användarna uppnår sina syften. För att den gemensamma kontaktpunkten ska kunna genomföras håller flera direktiv och förordningar på att ändras.

3. Allmänna kommentarer

3.1 EESK stöder kommissionens initiativ att inrätta den europeiska gemensamma kontaktpunkten. Att anpassa ekonomin till den digitala framtiden, stärka den digitala suveräniteten, påskynda informationsflödet och fastställa gemensamma standarder, med fokus på data, teknik och infrastruktur, är viktiga prioriteringar för EU. Den gemensamma kontaktpunkten främjar en datadriven finanssektor och förbättrar avsevärt företagens och finansinstitutens tillgång till data och information om olika entiteter. Kontaktpunkten kommer att bidra till att skapa en mer hållbar, digital och inkluderande ekonomi och till en bättre integration av kapitalmarknaderna. I sitt yttrande "En kapitalmarknadsunion för människor och företag – en ny handlingsplan" konstaterar EESK att en gemensam kontaktpunkt är en prioritering för att förbättra kapitalmarknadsunionens effektivitet⁽³⁾.

3.2 EESK instämmer i att den gemensamma kontaktpunkten inte skapar några nya rapporteringsskyldigheter och att den använder befintliga informationskrav enligt EU-lagstiftningen. Kontaktpunkten är ett verktyg som kommer att göra det möjligt att bättre bedöma hur enheter i EU bidrar till hållbarhets- och klimatmålen. Hållbarhetsrelaterad information är avgörande för att styra om investeringar till projekt som stöder den gröna omställningen, vilket framhölls av berörda parter i samrådet om den förnyade strategin för hållbar finansiering⁽⁴⁾.

3.3 Den gemensamma kontaktpunkten säkerställer tillgång till information för en viss tid, inbegripet tidigare information, vilket är viktigt för att säkerställa korrekta beslutsprocesser på kapitalmarknaderna. Europeisk finansiering är problematisk eftersom den leder till ojämlika villkor: de finansieringskostnader som företagen möter beror till stor del på vilket land de är registrerade i; uppstarts företag som underställs krav på säkerhet har svårt att få någon finansiering alls, och konsumtionen är inte skyddad från lokal ekonomiska chocker⁽⁵⁾. Att spåra ekonomiska resultat och hållbarhetsprestanda kommer att vara avgörande för kapitalmarknaderna och framtida investeringsbeslut.

3.4 Den gemensamma kontaktpunkten inrättas vid en tidpunkt då EU:s finanssektor står inför en djupgående omvandling på grund av de två stora omställningarna, dvs. den digitala omställningen och klimatomställningen. Arbetstillfällen kommer att gå förlorade, ny kompetens måste förvärvas, arbetstagarnas ansvarsområden förändras och uppsägningar eller nya modeller för att organisera arbetet kommer att genomföras. Den gemensamma kontaktpunkten skulle kunna vara ett verktyg som på ett positivt sätt hanterar några av de utmanande effekter som följer av EU:s finansiella omvandlingsprocesser.

3.5 Den gemensamma kontaktpunkten kan bli en faktor för utveckling och investeringar. Små och medelstora företag som vill öka sin synlighet skulle kunna uppmuntras att offentliggöra sina uppgifter för att locka till sig framtida investeringar och marknader. Programvaruförmedlarnas roll måste beaktas, eftersom vissa företag, främst små och medelstora företag, kommer att samarbeta med dessa slags enheter för att minska den administrativa bördan av datahantering och datalagring. Kontaktpunkten kommer att bidra till att göra investeringsbeslutsprocessen mindre kostsam och till att öka synligheten för små och medelstora företag.

3.6 Den gemensamma kontaktpunkten torde möjliggöra effektiv interoperabilitet med Eurostat och nationella register. Dynamiken i allmänhetens eller marknadens intressen i fråga om transparens och data bör integreras genom att göra det möjligt att lägga till nya datakategorier i framtiden. Den gemensamma kontaktpunkten bör utformas som ett datainstrument som är flexibelt i förhållande till olika sektorer och EU-initiativ. Kommunikation mellan olika tekniker är viktig. Kostnaden för att lägga till nya data bör bedömas utifrån deras inverkan på kapitalmarknaderna och datahanteringen.

3.7 Det är viktigt att säkerställa tillräcklig internetanslutning i hela EU så att alla företag har tillgång till den gemensamma kontaktpunkten och för att förhindra diskriminering. Det är mycket viktigt att satsa på att minska "vita zoner" och att se till att alla medborgare och aktörer på kapitalmarknaden har tillgång till den gemensamma kontaktpunkten.

⁽³⁾ EUT C 155, 30.4.2021, s. 20.

⁽⁴⁾ International Organization of Securities Commissions (2020), rapporten "Sustainable Finance and the Role of Securities Regulators and IOSCO".

⁽⁵⁾ <https://blogs.imf.org/2019/09/10/a-capital-market-union-for-europe-why-its-needed-and-how-to-get-there>

3.8 Den gemensamma kontaktpunkten bör garantera dataintegritet och att den källa som har lämnat informationen till insamlingsorganen är trovärdig. Den automatiska värderingen av informationen bör vara enkel och användarvänlig. Att ge tillgång till giltig och adekvat information och skydda konsumenterna måste fortsatt prioriteras kontinuerligt. Insamlingsorganen bör också övervakas ordentligt, och dataskydd bör också prioriteras kontinuerligt.

3.9 Bättre finansieringsmöjligheter för företag kommer att skapa nya möjligheter för EU:s marknad samt nya arbetstillfällen. Den gemensamma kontaktpunkten bör beakta alla typer av investeringar och marknadsaktörer, även inom den sociala ekonomin eller gräsrotsfinansiering, som har en positiv inverkan på allmänintresset, särskilt för utsatta människor. Kontaktpunkten bör vara så utformad att personer med funktionsnedsättning har full tillgång till den.

3.10 Kommittén är positiv till att det ska vara gratis att använda kontaktpunkten och offentliggöra viss information. Kostnaderna för licenser eller för att samla in, generera och hantera uppgifter kan dock bli höga. Skatteincitament och subventioner till små och medelstora företag bör införas i syfte att minska kostnaderna för att tillhandahålla uppgifter, särskilt obligatoriska rapporter. Investeringar i programvara och maskinvaruutrustning för företag och andra aktörer på kapitalmarknaden måste stödjas med EU-medel i syfte att möjliggöra en korrekt användning av och interaktion med kontaktpunkten. Det krävs ett ökat deltagande på medlemsstatsnivå i detta avseende. Små och medelstora företag bör vara befriade från avgifter, oavsett hur mycket information som offentliggörs. Avgiftsnivåerna bör, när de tillämpas, tydligt anges och vara direkt avhängiga kostnaderna för datahanteringen.

3.11 Kontaktpunkten bör behandla både börsnoterade och icke börsnoterade företag lika, oavsett hur stora de är eller var de finns. Kontaktpunkten bör bli ett instrument som skapar mervärde genom att öka effektiviteten i fråga om rapportering, transparens och datahantering.

3.12 Styrningen av den gemensamma kontaktpunkten bör bygga på det civila samhällets deltagande och omfatta följande två förvaltningsnivåer:

- En rådgivande nämnd bestående av bl.a. företrädare för det civila samhället och arbetsmarknadens parter, vilka utses i ett öppet urvalsförfarande; nämnden ska besluta om framtiden för den gemensamma kontaktpunkten och strategiska förändringar.
- En styrelse som ska sörja för tekniska standarder och se till att kontaktpunkten fungerar väl.

3.13 När bankexponeringen är hög är investerarnas förtroende och deras beslut att investera i företag via kapitalmarknaderna beroende av att informationen är lättillgänglig, av god kvalitet och lätt att jämföra. EESK bekräftar att standardförfaranden är avgörande för att en effektiv och allomfattande relation mellan emittenter och investerare ska kunna skapas. Standardiseringen måste omfatta enhetliga tidsfrister och metoder för offentliggörandet av uppgifter, enligt principen "samma tjänster, samma risk, samma regler".

3.14 Covid-19-krisen och behovet av en hållbar och inkluderande återhämtning som inte lämnar någon på efterkälken har ökat trycket på att påskynda genomförandet av handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen. Företagens behov av medel och investeringar är större än någonsin.

4. Särskilda kommentarer

4.1 För EESK står det klart att kapitalmarknadsunionen inte är någon till intet förpliktigande övning som bara ska gynna ett fåtal. Den måste bli en realitet i alla EU:s medlemsstater. För att säkerställa att den europeiska gemensamma kontaktpunkten används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt måste ordentliga ekonomiska och mänskliga resurser ställas till förfogande. Att involvera och stödja medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna för att säkerställa att kontaktpunkten erkänns som ett viktigt europeiskt datainstrument för företag, investerare och finansförmedlare bör vara en prioritet. Kontaktpunkten, inbegripet fördelarna och betydelsen av detta instrument, bör främjas i alla medlemsstater. Sociala medier skulle kunna användas för detta syfte.

4.2 Kommittén ställer sig positiv till att kommissionen vill öka transparensen, göra mer data tillgängliga⁽⁶⁾ och stödja den digitala omställningen av finanssektorn under de kommande åren, så som nämns i strategin för digitalisering av finanssektorn⁽⁷⁾. Möjligheten att aggregera data och ta fram rapporter bör integreras i den gemensamma kontaktpunkten⁽⁸⁾. Det bör finnas funktioner för jämförelse och nyhetsbrev. Ett forum för berörda parter för diskussioner, förklaringar och utbyte av bästa praxis skulle kunna ingå i kontaktpunkten.

⁽⁶⁾ COM(2020) 66 final.

⁽⁷⁾ COM(2020) 591 final.

⁽⁸⁾ I likhet med det europeiska öppna forskningsmolnet.

4.3 EESK föreslår att en särskild helpdesk inrättas som ser till att information förmedlas i korrekt format och att den är tekniskt användbar. Stödet bör omfatta gemensamma förfaranden och en ram för uppgifternas enhetlighet, jämförbarhet och användbarhet. Slutligen bör kontaktpunkten, för att säkerställa en kostnadseffektiv process, använda de vanligaste filformaten, såsom xbrl, pdf, xml, html, csv, txt och xls.

4.4 Digitalisering och centraliserade data kommer att ha en positiv inverkan på rapporteringen. Det kommer att leda till förbättringar i olika stresstester och klimatanalyser samt bättre identifiering och övervakning av finansinstitutens portföljer med avseende på målen i Parisavtalet om klimatförändringar. Kontaktpunkten kommer att vara ett verktyg som bidrar till att potentiella risker upptäcks och att möjligheter skapas för företagen. Den kan också vara ett verktyg för att främja forskning om små och medelstora företag på EU-nivå.

4.5 Det bör säkerställas att finansiella och icke-finansiella uppgifter tillmäts samma betydelse i fråga om synlighet och ställning. Icke-finansiell information bör – på frivillig basis – omfatta sociala uppgifter om varje företags verksamhet och dess anställda. Uppgifter om företagets ledning och personal som ges på frivillig basis bör inte uteslutas (antal anställda, kön osv.). Särskilda kriterier för social information skulle härvidlag kunna fastställas.

4.6 EESK anser att kontaktpunkten bör vara mer ambitiös. Mer specifikt bör ytterligare mål läggas till som går längre än att bara samla in rådata; större mervärde torde skapas om kontaktpunkten också behandlar informationen i stället för att bara vara ett informationsverktyg med en gemensam kontaktpunkt. Kommittén välkomnar att den gemensamma kontaktpunkten kommer att vara tillgänglig på alla officiella EU-språk. Kontaktpunktens roll och betydelse är avgörande för att säkerställa att forskare, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer, universitets- och högskolelärare och analytiker får större, korrekt, rättvis, jämlik och omedelbar tillgång till information. Den gemensamma kontaktpunkten skulle kunna stödja framväxten av nya privata plattformar för informationsbehandling. Kostnaden för att använda dem och tillgången till kapitalmarknaderna kommer dock att förbli ett problem, särskilt för små investerare och privatpersoner.

4.7 Att möjliggöra stordata, maskininlärning och artificiell intelligens kommer att effektivisera användningen av information och på så sätt skapa mer integrerade kapitalmarknader och göra EU:s ekonomi mer motståndskraftig. Sektorsvisa, territoriella rapporter och analyser bör vara möjliga alternativ för framtida användare av den gemensamma kontaktpunkten. Att verifiera och garantera att uppgifterna är korrekta bör vara en ständig angelägenhet. Överlappande rapportering och hantering av uppgifter måste noggrant övervakas. Men att bara tillhandahålla rådata är inte en tillräckligt ambitiös åtgärd för nya investerare som inte känner till kapitalmarknaderna och som överväger att investera i dem.

4.8 Den gemensamma kontaktpunkten måste lanseras för att inte bara uppnå kapitalmarknadens mål utan även därmed förbundna politiska mål, såsom företagets bidrag till indikatorerna för FN:s mål för hållbar utveckling. Att ge tredjeländer tillgång till uppgifterna skulle kunna bidra till att säkerställa ytterligare investeringar för EU-företag i framtiden. Kontaktpunkten bör följa InvestEU-portalens exempel och skulle kunna stödja ett framgångsrikt genomförande av kapitalmarknadsunionen⁽⁹⁾.

4.9 EESK anser att man måste satsa på finanskunskaper (åtgärd 7 i handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen) och digital kompetens. Det behövs också en handbok för finanskunskaper och finansiella data. Särskilda riktlinjer för att förstå vikten av data och för användning och delning av data skulle kunna tas fram och spridas. Medel ur ESF+ skulle kunna användas för detta. Det bör vara en ständig angelägenhet att se till att arbetsvillkoren för dem som samlar in och hanterar uppgifter från olika företag eller intressenter är korrekta och adekvata.

4.10 En minimiuppsättning ekonomiska nyckeltal, fastställda på EU-nivå, och en gemensam metod skulle kunna införas i kontaktpunkten i syfte att säkerställa en bättre och vidare användning. En tydlig synergi med artikel 8 i EU-taxonomin om hållbarhet⁽¹⁰⁾ måste säkerställas, eftersom kontaktpunkten innehåller hållbarhetsdata. Kontaktpunkten bör omfatta ett särskilt utrymme för statistik om den gröna given och företagets bidrag till den gröna given indikatorer.

⁽⁹⁾ EUT C 155, 30.4.2021, s. 20.

⁽¹⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=SV>

4.11 Slutligen skulle EESK vilja att kommissionen bedömer fördelarna med lämplig och proportionell reglering och tillsyn av leverantörer av finansiella uppgifter och information om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning, eftersom de kommer att fortsätta att spela en nyckelroll, både uppströms och nedströms, när den gemensamma kontaktpunkten tas i drift.

Bryssel den 23 mars 2022.

Christa SCHWENG
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*
